

ЧОННУЏ
БЕДИК
БҮЗҮРЕЛИ

В. И. Лениннің төртүтүнген хуунден бээр 110 жыл оял төлөпиг уткууру-биле холбашкан бүгү күстүң политикаг болгаш күш-ажылчы кәдүрүчүшкүнүн, бұдүрүлгенин ажыктын база ажалчы шыңары бедилеринин, күш-ажылдын бұдүрүчүшкүнү өстүреринин, сагала-чүрүмүгү быжыгаларын болгаш бедик организацияг чоруктуң, планнарны база социалистгик хулээгелерни күндерини айтыргалары сонгудлага белеткел үенде чорутуңн политикаг болгаш организациг ажалчы төвүнг тургустунар апар. Бүгү чүрттаарында дег, Тыванын ажалчы чоннары эн чүгүл политикаг кампания сонгудланын хуун күш-ажылга чаз-чаз чедишкүннерег үткүл. Коммунистгик партияг долдандыг үлэм сырый каттышканын, өндүр үлүг баштыңы В. И. Ленинниң чыгырларыга чагылыш чок шыңчың база катал бергүзүр дээрзинге чыгизинг тубас.

ФЕВРАЛЬ
24
СОВЕТТЕРГЕ
СОҢУДАМАР
ХҮНҮ

К ы з ы л

Ол-ла хуралдан Тыла
АССР-нин культура министри
Матпа Сумбекович Хомишчу,
чогаалчы Кызыл-Эни Кыр-
гысович Нудажы, Пушкин
аттыг библиотеканын ажал-
дакчысы Лидия Иосиповна
Разумова Кызыл хоорай Со-
ветинге депутаттарнын кан-
дидаттарынга депштитирген-
дер

У р е з и н а р ы г л а а ш к ы н ы
Ш А Л Ы П Ч Ы Ё З У - Б И Л

Урезин арыглаашкыны Тан-
лы, Бии-Хем районнарда эки.
Ол районнарның тараажылары

ТӨЛӨПТИГ БҮЗҮРЕЛ

Тыва АССР-ниң Дээди Советинге бөлгаш улус депутаттарының чер-чер Советтеринге депутаттарның кандидатаарын депшидериниң хуралдары республиканың куш-ажылчы коллективтеринде, хей-ниити организацияларында үргүлчүлөшсөөн.

Кызыл район

С у г - А к с ы

С у г - А к с ы

СЭКП райкомунун бирги шилер дугайында доктаалды
секретары Н. С. Бойду сонгул хурал хүлээп алган.

А Р Ы Г Л А Ш К Ы Н Ы

І Ч Ы Ё З У Б И Л Е

Көстүс планнары 1026-дан 1043 хуу чедир күөстөйлөтөш, көстө чабар тараа культуура-арыныа эки шынарыг үрө-иерини уруп алганы. Каз-мөс районун сохотуура чөс-и хову ажаларыга үрө-иелеткел алырч, доозарини шырында клөгөн. Олар 7234 сохотуу арылап алганы 2100 тоина үрө-иини хыалла соонда бирги, ийиги кластыг кылдыр санаттылган. «Кымы тарачын» сохотуу 1700 тоина үрө-иини 1400 тоиназы-нын шылары база ыныг бол-ган. «Мө-Төй» сохотуу таразжылары кымы насаа 500 тоина эки шынарыг үрө-иини белеткел атылган. О. К. Копман

Тес-Хем биле Эрэин район-
дар буттарынын күш-ажылчы
аргылдашы ам-лаа уламчы-
лар турарлар. Бялчала-лаа
парнын чарыгы коштак,
Эрэин районунд эрэин арга-
ламчылардын аялы байданы
болгон кокусу бармылаа болуп
дугу ээлтеге ол районунд
айымчы-лаа чакса белектели
очугу оюмчу чоролуу, коюл-
лар турарларынын сыңалда
көпчүлөк. Тес-Хем районуң
жамалжылары 1230 тоина урэин
аргылдар планинг. Аяа чепир
онд чыгыс кылогарамчы-лаа
аргылал албан болуп турар,
ам-лаа болзагара эрэинчилер мун-
ду күтээр аялжылганар. Ол
айлонучу совоктары 120 тоина
болгон. Аяа чепир ошол
«Дон-Тезис», «СЭКП-ин
XXII сээрзини аттым, «Болш-
шевизм», «Революциянын таз-
быйжы», Тока аттым, «Улу
Октябрь», «Ленинчи оруку»,
«Шамбалды» совоктар келер
чакса четчир саингы урэсини
аргылдаш, уруп алганылар. Бо
чугула аялчыла чогуур киче-
ттеги сабайы, онд темпизин
болгон чоролуу турарлар
агылдар ээлте энеге. Малайгы
Тес-Хем, Току, Эрэин район-
ларың совоктары, «Хазды»,
Жанов аттым, «Найралы»,
«Совет Тыва», «Бурунгаары,
«Чыраа-Бажи», «Шектеер»
болган еске-даа аял-агыл-
дар урэсин аргылдашкыны
дыкы саалады турарлар.

[illegible]

Совет кижилернин
долу деткиишкенин

НАЙЫРАЛЫВЫС БЫЖЫГ

нары кылып турар-дыр. Бистич партиямыс, чазавес бугу делегейге тайынычы мандылып тургудаш канчаар-дз азиянуулуг ажыдаы боттандырытурар. Блаңгы националхосталга даш демисежигу турар ирүрүнерлик улуустарыга беттуг дузаны чыдырып турарын билир бис. Ичиганш бистер, совет кимилер партиявыстын болгаш чазавесыг тайыныч ынаншылдыг даштыкы политиканын бүрүндетип турар бис.

Х. БЮРБЮ,
пенсионер.
Шагаан-Арыг хоорай.

ТОДАЗЫ-БИЛЕ

ИЛЕРГЕЙЛЭЭН

А. ШОЙДУК,
хостуг хурешке ССРЗ-
ның спорт мастери.

В. КАРА-САЛДЫҢ сөзү,
фотозу.

КҮШТҮ МООЦНЭЭН

КУШТУ МӨННЭЭН

Ойгу бет чалдың дөрткү
тылган барым-Хемикте «Хем-
ик» совхозта мал чарасын
жүз-жылдан чейинкилеринер
бооску. Мал ажымын про-
дуктуурма бүтүрүшү бо-
дот күнүгө саларымн плагы-
нчалардымга ажыр бот-
танарым. Күнүгө эл сала-
рымн чыл пазым 118 хуу,
түтү — 109 хуу, дүктү —112
хуу күтүшкөн.

В. И. Лежневин төрүүтүгөн күндүгөн бээр 110 чм оюнга күш-ажалыг чедикчиликтерин ужуражыр база оорж бээр чылым планын ооалалары чедикчиликтер күтсөдөр-биле малчынар хүдүлүктөргөн алган. Хойжуйдар Саая Шангыр-оо төрүүтү чус байга ооаштыр 110 хураган-ын, Саая Серин чүтсө-не 100 хураганны алдыры хүдүлгөн. Оксө-дээ малчынар илдег бедиктен хүдүлгөргөн алган. Согзаш өсүтү аммыралга боттадылар-биле ажил-иш-терилер бо хүппөдөр интинини малын кыштан хүр амырар, баш санын менди камгалар

НЕГЕДЛЕГЕ ДҮҮШТҮР

СЭКП Бай-Тайга райкомунун VI пленуму бозул эркен.
СЭКП Тоготомининга лобары (1979 жыл) Пленумунун шийиттерини, алаа СЭКП Тоготомининги Чингисе секретари, ССРЭ-ни Дад Соседини Президиумунун Дарлаа ил Л. И. Брежневти чалаада айтыткан сорултарын боттаадыр талазы-ныае районуун партия органи-зацияларынын сорулталарынн тутайлыла айтыткан боттаадыр талазы-ныае СЭКП райкомунун оргни секретари Д. С. Дав-зутушкунуну херээде чедир шийитерлеттимээ айтыр-гылар кичинеге салла, он чаытадыр-биле СЭКП ТК-ны ноябрь Пленумунун шийит-терини, орта ил Л. И. Бреж-невти чутазылыла айтыт-кышларни дүүшүрт толзарт-кыжаларны, темгелерни алы-рын чутулалла айткан. Ол ыпкан В. И. Ленинни тоот-түтүн хуундаа бээр 110 чал оюнга толөгит ужураа-да дээ районун шийитери бе-дик хуш-ажылы козуртуп-күнүкт ажилла турары олар темгелерини.

Илгээдэгч болгаш санал
Бергенер районнуу ажлы-
гын болгаш культур тургу-
улзэн алган.

ТОДАРГАЙ БОЛГАШ ЧАЙГЫЛЫШ ЧОК УГЛАНЫЫШКЫН

киннерини шийттирди. Соп
галап турар дур деп, онзала
демдеген турарлар.

Кяжи төрөлгөтөнний кол өгөй — тайбың чурттаар эргэ дээш демиселге бүгү амдырал-чурталгазын тураа каткан шылгараңгай курулган.

жылдымыз Л. И. Брежневтин сөз сөстөрүнө табынып болгонга улаштырарга айым! Чоң чорун бажылаар дээт, о мисалга үрүңдүүлөр деп овет коммунисттерин. Бүгү совет улустун бажыг бузуп баша шынтыгың чорун илестиреттиңиз деп. Чехословакияны «Руде право» солугу айткан. Катгышча Штаттарын боттарынын илестиреттиңиз болгаш тегемиңиз чир сорулгаларын салып тура болгаш дөдөгөй харылааң.

рын база инитизм-биле дөдө
гейде байдалды баксырады
рыпче утланган базымнарны-
дүшкүүрдү чоруткун чыгар
лышкынынга кыжаныш
кынып, айындагы базым
нарын кылгай пжк ындагы бө-
лүктөрн каргыштыг чыгы
чышыр бердиринкен деп, о-
солун айткан.

СССР-ийн дотоодын захиргааны политикагийн чиглэлтэй тус тусын Л. Н. Брежнев онцлон дэмжлэлийн дөнгөж Герман Демократик Республиканы «Нойсе дойчланд» хотуудыг эзлэн дэмжлээ. Ол урлагийн нийгмийн тэвчлэлийн чиглэлтэй холбоотой хэлэлцүүлэлтүүд агассиатив бичлэг өгүүрт шалын нийгмийн бэлдэр-биле дүүшлүүлж түрэл дүрхэн он-он үндэлд ол урлагийн нийгмийн бодууд бэлдэжээ. Онц Совет Эвэлдэл мөөл сон-

гаар даа барымдаалап эдсээр

Бармын талакы империализмдин пропагандалык таламын да демократтык Афганистан халлашкынынарга узваржыл империалисттик күштөр Афганистандын иштөөгүч хөкүмөтүнө колгаарлаарынын орун биле чоруп турар мындай

диге Д.И. Брешневтин хариулары бистиде деанскарж болгаш бүгү даскариге доктормаал оожуралдыг болуп турокту камгалап арттырылганга оиза чугула укурдуздыг болуп турар-дыр деп, Африканын Заурус демократия партизанын ТК-зынн Полюбитрог кезигүүн, АДР-нн Революстг чүүлелинин кезигүүн Анахита Ратезде меделгэн. Даштык агрессияны ойтур шаавраа АДР-не

сесткидиг дуудламчдын — чигдлагаанар дүжери билек-
от-афган керэгс болгаш бие-
О-ун Уставига дүүшүр
гавиантанын чазанан чүт-
дуг дитэн суугар көр-
жес дуудламчын дугайт
чылдлагаанар дүжери билек-
бис совет шериглерин Афгани-
стандан ол-дс доран дедир
үндүрген турар анаарын Л. И.
Брежнев айткан деп, ол со-
гон демедеген.

...нын чукул үнүгүлү камчыны буурап душкен деп чыга алды. ***

Вашингтонда совет эмир дугайында микитарис-демобээрэчкисинери өскөн болган бажын ашкан үнүгүлү, пестеренеси иштин америк ууручкарларын президент бурузгалык америк. «Сан-Франциско ниял» созул башка. Колотараларын политикаы агаш психологияны СРЭ-канчандаа тазырпаша, сошерилгери кишер дуга-дыла ийет кылдычыче аф-уурдугунаы чыгаткан

Курүүлөр бразынын харылааларында АКШ шуут-ла ийетел чок партнер апарган совет ууручугу ошалап демилгелен деп, «Лос-Анджелес таймс» созул айткан. «Эртес» нияды ниялап ийетел демилге ууручкарлар стратегия шапар хал-лаашканын. Боо-чөкөткисери кылгазларар дугайында Кезиге ат салып турарынын үндөиле тыным келген шак ол казай тур-соруу хыйгакар чыларыны бодалы-биле алмг-ге, шуут аралы чил берген-де, «Вашингтон поста» созул балыткан бижээл.

Бөлмбүрзектин, судалы

СЭТА ның корреспондентилери дыңнадып тур

СОЦИАЛИЗМ ЧУРТТАРЫНДА

Ж. Маршениң француз

АЙЫЫЛ ЧОК ЧОРУК ЧӨВҮЛЕЛИНДЕ

БАЗАДАГЫН

БОЙДУС БОЛГАШ КИЖИ

СИБИРЬНИҢ АРГА-АРЫНЫҢ КАМГАЛАЛЫ

АРЕР ОРТУЛУКТАР Фотоатлас

ШАФ—СЭТА-нын фотозу.

